

Til lovforslag nr. L 183 og L 184. Betænkning afgivet af Erhvervsudvalget den 6. maj 2004

Betænkning

over

I. Forslag til lov om næringsbrev til fødevarebutikker

II. Forslag til lov om ændring af lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v.

(Frakendelse af næringsbrev)

[begge af økonomi- og erhvervsministeren (Bent Bendtsen)]

1. Ændringsforslag

Økonomi- og erhvervsministeren har stillet 1 ændringsforslag til lovforslag nr. L 184.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslagene blev fremsat den 17. marts 2004 og var til 1. behandling den 13. april 2004. Lovforslagene blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslagene i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslagene har inden fremsættelsen været sendt i høring, og økonomi- og erhvervsministeren sendte den 5. februar 2004 disse udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 279. Den 2. april 2004 sendte økonomi- og erhvervsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Datatilsynet,

De Samvirkende Købmænd samt Danmarks
Restauranter og Cafeer,
HORESTA og
Håndværksrådet.

Økonomi- og erhvervsministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har 2 deputationer fra HORESTA og De Samvirkende Købmænd samt Danmarks Restauranter og Cafeer mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslagene.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 26 spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (udvalget med undtagelse af RV) indstiller lovforslagene til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Venstres, Socialdemokratiets, Dansk Folkepartis, Det Konservative Folkepartis, Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget finder det positivt, at der nu indføres en ordning, hvorefter det bliver muligt at gribe ind over for enkeltpersoner og virksomheder, der systematisk overtræder de lovgivninger, der knytter sig til udøvelsen af erhverv inden for de dele af fødevarerektoren, hvor der er direkte kontakt med kunderne: detailhandel og restaura-tion.

Eksemplerne på overtrædelser er mange, som det fremgår af økonomi- og erhvervsministerens svar på spørgsmål 2-4 stillet af udvalget i forbindelse med behandlingen af lovforslaget.

Selv efter ikrafttrædelsen af lov nr. 1059 af 17. december 2002, den såkaldte »cola-lov«, har branchen ikke kunnet fremvise overbevisende resultater, der indikerer at lovovertrædelser ikke stadig finder sted i et væsentligt omfang.

Flertallets indstilling bekræftes også af branchen, hvor markante organisationer selv har peget på behovet for at få forbedrede forhold, der kan sikre fair konkurrence på området.

Omfanget af næringsbrevordningen

V, S, DF, KF, SF og EL finder, at lovforslaget er i overensstemmelse med beretningen over beslutningsforslag B 74 og B 77 afgivet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 23. april 2003, hvor det var et ønske at inddrage de berørte organisationer mest muligt i udformningen af den konkrete lovgivning.

Herved finder V, S, DF, KF, SF og EL også, at det er lykkedes at gøre ordningen ubureaukratisk for erhververen af et nyt næringsbrev, så det ikke kommer til at virke som en barriere for iværksætteri.

Dette understreges af muligheden for at aflæge eksamen på særlige vilkår, der tager hensyn til bogligt svagere personer. Desuden sikrer eksamensmuligheden på tysk, engelsk og fransk, at også udenlandske statsborgere nemt får adgang til at åbne fødevareraktivitet i Danmark.

Til trods for, at der ikke er krav om obligatorisk kursus, finder V, S, DF, KF, SF og EL, at prøven – og visheden om denne – vil bidrage til at højne videnniveauet i fødevarerbranchen om de regler, der gælder for drift af sådanne virksomheder

til glæde for forbrugerne og branchen selv.

De 6 partier lægger kraftigt vægt på, at ordningen ikke kan forekomme diskriminerende over for bestemte befolkningsgrupper (f.eks. indvandrere). Dette er opfyldt med det foreliggende lovforslag, og partierne henstiller til regeringen fortsat at være opmærksom herpå.

Af retssikkerhedsmæssige årsager finder V, S, DF, KF, SF og EL det vigtigt, at fratagelse af næringsbrev alene kan ske ved domstolene. Desuden mindskes herved risikoen for konflikter mellem kontrolmyndigheder og erhvervsdrivende.

Undtagelser

Hjemmel til friholdelse bør kun gælde virksomheder, der tydeligvis ikke har fødevareraktivitet eller restaurationsdrift som primær indtægtskilde. Det vil sige, at gårdbutikker, skibsrestauranter m.v. som udgangspunkt bør være omfattet, når de drives som selvstændig virksomhed.

Endelig hilser V, S, DF, KF, SF og EL det velkommen, at det tydeligt gennem lovtæst og bemærkninger samt svar på udvalgets spørgsmål understreges, at der gælder lige konkurrencevilkår for offentlige og private virksomheder.

Finansiering

Med hensyn til finansiering af ordningen finder V, S, DF, KF, SF og EL det positivt, at høringsparterne er enige i, at et prøvegebyr og et gebyr for optagelse i registeret under Erhvervs- og Selskabsstyrelsen er rimeligt.

Med hensyn til finansieringen af den løbende drift er de 6 partier enige om, at en fordeling mellem 50 pct. bevillingsfinansiering og 50 pct. brugerfinansiering er en rimelig afvejning mellem byrder og mulige gevinster for henholdsvis branchen og staten. Gevinsterne opstår via ordnede forhold og færre lovovertrædelser, herunder mere fair konkurrencevilkår.

V, S, DF, KF, SF og EL konstaterer, at undtagelsesordningen, som er ønsket af erhvervene, medfører en mulighed for virksomheder med orden i sagerne for at undgå den løbende betaling samt direkte indberetning til registeret over væsentlige lovovertrædelser. De 6 partier konstaterer, at dette ikke betyder, at man er fritaget for at

have et næringsbrev og være registreret som sådan i det almindelige register.

V, S, DF, KF, SF og EL finder det givet, at der er en sammenhæng mellem undtagelsesordningen og kravet om den løbende finansiering fra de erhvervsdrivendes side.

Sluttelig opfordrer V, S, DF, KF, SF og EL regeringen til at inddrage erhvervets organisationer ved den konkrete udformning af prøven til næringsbrev samt ved udarbejdelse af de konkrete bekendtgørelser, – ikke mindst fastlæggelsen af, hvad der er væsentlige lovovertrædelser.

Et *mindretal* i udvalget (RV) indstiller lovforslagene til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet stemmer imod det stillede ændringsforslag.

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

til

II. Forslag til lov om ændring af lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v. (Frakendelse af næringsbrev)

Af *økonomi- og erhvervsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af RV):

Til § 1

1) Nr. 6 affattes således:

»6. I § 3, stk. 4, 2. pkt., der bliver stk. 5, 2. pkt., ændres »nr. 1 og 2, jf. stk. 2, 2. pkt.« til: »nr. 1, 2 og 4, jf. stk. 3, 2. pkt.«
[Konsekvensrettelse]

Bemærkninger

Til nr. 1

Der er tale om en konsekvensrettelse i en henvisningsbestemmelse som følge af lovforslagets § 1, nr. 4, idet der skal henvises til stk. 3 i stedet for stk. 2.

Henrik Vestergaard (V) Kim Andersen (V) Rikke Hvilshøj (V) fmd. Christian Lund Jepsen (V)

Colette L. Brix (DF) nfm. Poul Fischer (DF) Carina Christensen (KF) Lars Barfoed (KF)

Jann Sjursen (KD) Frode Sørensen (S) Jan Trøjborg (S) Jens Peter Vernersen (S)

Ole Vagn Christensen (S) Peder Sass (S) Anne Grete Holmsgaard (SF) Naser Khader (RV)

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristendemokraterne (KD)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 183/L 184*

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra økonomi- og erhvervsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Spm. 1 om, hvilke brancher der fører registre med oplysninger om personer og selskaber inden for egen branche, til økonomi- og erhvervsministeren
4	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslagene
5	Spm. 2 om statistisk grundlag for at vurdere antallet af lovovertrædelser m.v., til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 3, om der er større behov for et udvidet næringsbrev i fødevarer- og restaurationsbranchen end i andre brancher, til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 4 om, hvilke brancher der har vanskeligst ved at overholde landets lovgivning, til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 5 om, hvordan restaurationsbranchens organisationer forholder sig til lovforslaget, og om organisationerne kan siges at repræsentere hele branchen, til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 6, om de omkostninger, som et udvidet næringsbrev vil medføre, vil betyde et brud med regeringens skattestop, til erhvervsministeren Spm. 7 om, hvad den i lovforslaget omtalte prøve vil betyde for nystartede virksomheder i branchen, til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 8 om, hvordan lovforslaget vil påvirke antallet af virksomheder, der er startet af personer med anden etnisk baggrund end dansk, til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 9 om, hvor mange virksomheder der skønnes at få frakendt deres næringsbrev som følge af lovforslagene, til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 10 om oversendelse af multiple-choice-testen, til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 11 om analyse vedrørende uddannelsesniveau m.v., til økonomi- og erhvervsministeren
6	Spm. 12 om næringsbreve i forbindelse med private og offentlige kantiner m.v., til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 13 om forskellen på kantiner og fødevarerbutikker m.v., til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 14 om, hvordan det sikres, at der ikke stilles krav om næringsbrev ved udlicitering af offentlige kantiner, til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 15 om løbende justering af omkostningsniveauet ved prøven og vedligeholdelsen af registeret, til økonomi- og erhvervsministeren
7	Henvendelse af 28/4-04 fra HORESTA og De Samvirkende Købmænd
8	Spm. 16 om kommentar til henvendelse af 28/4-04 fra HORESTA og De Samvirkende Købmænd, til økonomi- og erhvervsministeren
9	Materiale til brug for Danmarks Restauranter og Cafeers foretræde den 29/4-04

Bilag til bet. o. lovf. vedr. næringsbrev til fødevarerbutikker m.v.

Bilagsnr.	Titel
10	Spm. 17 om væsentlige overtrædelser, til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 18 om tilbagemelding til virksomheder ved lovovertrædelser, til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 19 om erklæring til fritagelse for indberetning, til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 20 om kontrol med virksomheder, der er fritaget for at blive indberettet m.v., til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 21 om forskel på antallet af kontrolbesøg fra fødevarermyndigheder i forskellige dele af landet, til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 22 om antallet af kontrolbesøg i de enkelte amter, til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 23 om betaling til registeret m.v., til økonomi- og erhvervsministeren
11	Svar på spm. 1 om, hvilke brancher der fører registre med oplysninger om personer og selskaber inden for egen branche, fra økonomi- og erhvervsministeren
12	Svar på spm. 2 om statistisk grundlag for at vurdere antallet af lovovertrædelser m.v., fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 3, om der er større behov for et udvidet næringsbrev i fødevarer- og restaurationsbranchen end i andre brancher, fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 4 om, hvilke brancher der har vanskeligst ved at overholde landets lovgivning, fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 5 om, hvordan restaurationsbranchens organisationer forholder sig til lovforslaget, og om organisationerne kan siges at repræsentere hele branchen, til økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 6, om de omkostninger, som et udvidet næringsbrev vil medføre, vil betyde et brud med regeringens skatkestop, fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 7 om, hvad den i lovforslaget omtalte prøve vil betyde for nystartede virksomheder i branchen, fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 8 om, hvordan lovforslaget vil påvirke antallet af virksomheder, der er startet af personer med anden etnisk baggrund end dansk, fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 9 om, hvor mange virksomheder der skønnes at få frakendt deres næringsbrev som følge af lovforslagene, fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 10 om oversendelse af multiple-choice-testen, fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 11 om analyse vedrørende uddannelsesniveau m.v., fra økonomi- og erhvervsministeren
13	Svar på spm. 12 om næringsbreve i forbindelse med private og offentlige kantiner m.v., fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 13 om forskellen på kantiner og fødevarerbutikker m.v., fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 14 om, hvordan det sikres, at der ikke stilles krav om næringsbrev ved udlicitering af offentlige kantiner, fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 15 om løbende justering af omkostningsniveauet ved prøven og vedligeholdelsen af registeret, til økonomi- og erhvervsministeren
14	Svar på spm. 16 om kommentar til henvendelse af 28/4-04 fra HORESTA og De Samvirkende Købmænd, fra økonomi- og erhvervsministeren
15	Spm. 24 om, hvordan det sikres, at parterne i de berørte brancher inddrages i udformningen af den i lovforslaget omtalte prøve, til økonomi- og erhvervsministeren

Bilagsnr.	Titel
16	Svar på spm. 17 om væsentlige overtrædelser, fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 18 om tilbagemelding til virksomheder ved lovovertrædelser, fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 19 om erklæring til fritagelse for indberetning, til økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 20 om kontrol med virksomheder, der er fritaget for at blive indberettet m.v., fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 21 om forskel på antallet af kontrolbesøg fra fødevarermyndigheder i forskellige dele af landet, fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 22 om antallet af kontrolbesøg i de enkelte amter, fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 23 om betaling til registeret m.v., fra økonomi- og erhvervsministeren
17	1. udkast til betænkning
18	Svar på spm. 24 om, hvordan det sikres, at parterne i de berørte brancher inddrages i udformningen af den i lovforslaget omtalte prøve, fra økonomi- og erhvervsministeren
19	Ændringsforslag fra økonomi- og erhvervsministeren
20	2. udkast til betænkning
21	Henvendelse af 4/5-04 fra Datatilsynet
22	Spm. 25 om kommentar til henvendelse af 4/5-04 fra Datatilsynet, til økonomi- og erhvervsministeren
23	Henvendelse af 5/5-04 fra Håndværksrådet
24	Spm. 26 om kommentar til henvendelse af 5/5-04 fra Håndværksrådet, til økonomi- og erhvervsministeren
25	Svar på spm. 25 om kommentar til henvendelse af 4/5-04 fra Datatilsynet, fra økonomi- og erhvervsministeren
26	Svar på spm. 26 om kommentar til henvendelse af 5/5-04 fra Håndværksrådet, fra økonomi- og erhvervsministeren

* Samtlige bilag findes kun på Folketingets hjemmeside under L 183